

เอกสารคำแนะนำ

เรื่อง “การแปลงแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม
พ.ศ. 2560 - 2564 ไปสู่การปฏิบัติ”

คำนำ

ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ เสนอ “แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔” ต่อนายกรัฐมนตรี และได้มีการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ นั้น แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมดังกล่าว กำหนด **วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์** กลยุทธ์ ๑๑ กลยุทธ์ และแต่ละกลยุทธ์ระบุแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาไว้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ตลอดจนองค์กรเกษตรกร และเครือข่าย ร่วมกันขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมให้เกิดผลในพื้นที่ ซึ่งภาคีภาคส่วนต่างๆควรต้องเข้าใจเป้าหมาย วิธีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันก่อน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จึงมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์การเกษตร จัดทำเอกสารคำแนะนำ เรื่อง “การแปลงแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ” ซึ่งประกอบด้วย สรุปสาระสำคัญของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมฯ แสดงการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร วิธีการแปลงแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมฯไปสู่การปฏิบัติ โดยนำแนวทางการพัฒนาไปจัดทำโครงการเพื่อดำเนินการในพื้นที่ต่อไป พร้อมกันนี้ได้จัดทำ **ตัวอย่างโครงการตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมฯเป็นแนวทางในการนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม**

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา 41 ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัด ต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย 11 เรื่อง

มาตรา 42 เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทแล้ว ให้เสนอ นายกรัฐมนตรีพิจารณาวิเคราะห์และกลั่นกรอง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

มาตรา 43 ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนแม่บท พร้อมทั้งรายงานปัญหาอุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการตามแผนแม่บท และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา

แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม พ.ศ. 2560 – 2564

วิสัยทัศน์ “องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้”

เป้าประสงค์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2564

กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เป้าหมายสามารถเพิ่ม กิจกรรม/ปริมาณ ธุรกิจได้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 50

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาทรัพยากรบุคคลและความ เข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร

- เกษตรกรเป้าหมายที่มี รายได้อยู่ใต้เส้น ความยากจนลดลงไม่ ต่ำกว่าร้อยละ 30
- ลดช่องว่างระหว่าง กลุ่มเกษตรกรที่มี รายได้ต่ำสุดกับกลุ่ม ที่มีรายได้สูงสุด

2. พัฒนาและคุ้มครองทรัพยากร การผลิตทางการเกษตร

- เพิ่มพื้นที่การเกษตรที่รับ น้ำชลประทาน จาก 29.8 ล้านไร่เป็น 37.3 ล้านไร่ หรือเพิ่มจากปัจจุบันร้อย ละ 20 เป็นร้อยละ 25
- เสริมน้ำจากบาดาล, สระ น้ำในไร่นา
- พื้นที่ดินได้รับปรับปรุง คุณภาพเหมาะสม

3. พัฒนาประสิทธิภาพการ ผลิตและรักษาเสถียรภาพ ราคาสินค้าเกษตร

- ร้อยละ 70 ของ เกษตรกรได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีสามารถ นำความรู้ไป ปฏิบัติได้

- ร้อยละ 60 ของเกษตรกร ได้รับข้อมูลข่าวสารทาง การเกษตรที่ถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อประกอบการ ตัดสินใจ
- เข้าถึงทรัพยากรที่ดิน และผลตอบแทนจากการ ขายผลผลิตที่เป็นธรรม

4. แก้ไขปัญหาหนี้สิน ภาคการเกษตรและสร้าง เข้มแข็งด้านบริหารจัดการ กองทุนการเกษตร

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาทรัพยากรบุคคล
และความเข้มแข็งของ
องค์กรเกษตรกร

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมสนับสนุนการ
รวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กร
เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและยุว
เกษตรกรตามแนวปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

2. ส่งเสริมการให้การศึกษา
อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี
ด้านเกษตรกรรมและการจัดการ
แก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

2. พัฒนาและคุ้มครองทรัพยากร
การผลิตทางการเกษตร

3. พัฒนาการคุ้มครองพื้นที่การ
เกษตรกรรมและการแก้ไขปัญหาดินและ
ที่ดิน ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มี
กรรมสิทธิ์ หรือสิทธิในที่ดิน

4. พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบ
ชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

5. การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรธรรมชาติและความ
หลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร

6. คุ้มครองสิทธิเกษตรกร และเพิ่ม
บทบาทเกษตรกรเกี่ยวกับการทำกินและ
การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อ
อาชีพเกษตร

3. พัฒนาประสิทธิภาพการ
ผลิตและรักษาเสถียรภาพ
ราคาสินค้าเกษตร

7. สร้างความเป็นธรรมด้านราคา
ผลผลิต

8. การค้นคว้า วิจัยและพัฒนาภูมิ
ปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น
นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
ถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยเพื่อ
เกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม

9. สร้างเครือข่ายและองค์กร
เกษตรกรเชื่อมโยงความร่วมมือด้าน
การผลิต แปรรูป ตลาดระหว่าง
เครือข่ายองค์กรเกษตรกร/ภาครัฐ/
เอกชน

4. แก้ไขปัญหาหนี้สิน
ภาคการเกษตรและสร้าง
เข้มแข็งด้านบริหารจัดการ
กองทุนการเกษตร

10. เสนอแนะการ
เข้าถึงแหล่งทุนและ
การแก้ไขปัญหา
หนี้สินเกษตรกร

11. ปรับปรุงการ
บริหารจัดการ
กองทุนเกี่ยวกับ
เกษตรที่มีอยู่ ให้
ช่วยเหลือเกษตรกร
ได้อย่างครบวงจร
ลดความซ้ำซ้อน

การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- การส่งเสริมเกษตรกรรมเป็นกลุ่ม/องค์กร ทำเกษตรอุตสาหกรรม เชื่อมโยงตั้งแต่การผลิตแปรรูป จนถึงการตลาดครบวงจร
- การจัดให้มีมาตรการประกันความเสี่ยงในการผลิต และราคาผลผลิต เช่น การประกันภัยพืชผลเกษตร และกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
- การจัดให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและเครือข่ายเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ
- การจัดให้มีบริษัทจัดการส่งออกสินค้าเกษตรรายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์เกษตรและศูนย์กระจายสินค้าเกษตรในตลาดประเทศเป้าหมาย
- การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และส่งเสริมเกษตรกรและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำระดับท้องถิ่น
- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกรรายสินค้าบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเชื่อมโยงเครือข่าย และการยกระดับความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม
- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่
- การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อมุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม และถ่ายทอดสู่เกษตรกร

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- การจัดให้มีกฎหมาย คุ่มครองสิทธิเกษตรกร พื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ปัญหาที่ดิน และที่ดิน อาทิ พรบ.ว่าด้วยสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร พรบ.ธนาคารที่ดิน พรบ.ภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พรบ.กองทุนยุติธรรม พรบ.สถาบันพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พรบ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร พรบ.การส่งเสริมคุ่มครองระบบเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม
- การปรับปรุงการบริหารกองทุนที่มีอยู่เดิมให้เกษตรกรเข้าถึงกองทุนได้มากขึ้น เช่น การใช้แผนธุรกิจ หรือเครื่องจักรกลที่กู้ เป็นหลักประกันแทนอสังหาริมทรัพย์
- การพัฒนาแหล่งเงินทุนที่มีอยู่ในชุมชนยกระดับเป็นกองทุนพัฒนาเกษตรกร/เกษตรกรรม ในระดับชุมชน
- ยกระดับรายได้ของเกษตรกรยากจนให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- การจัดให้มีการศึกษาอบรม วิจัย และพัฒนาโดยท้องถิ่นมีส่วนร่วม และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม

การเกษตร สู่เกษตรกร

- การพัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลให้เป็นแหล่งบริการข้อมูล

การเกษตรที่ครบถ้วน ทันสมัย

- การปลูกฝังให้เยาวชนรักและเชื่อมั่นในเกษตรกรรมและสนับสนุนให้เยาวชนเข้าสู่ภาคเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนา
เกษตรกรรม

- การผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

- การเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระเสียภาษี

- สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรลดการเผาตอซัง

- การทำการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม ฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

การตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ด้านการ
เติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนา
เกษตรกรรม

- การผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- การเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระเสียภาษี
- การสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรลดการเผาตอซัง
- การทำการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม ฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ด้านการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- การส่งเสริมเกษตรกรรวมเป็นกลุ่ม/องค์กร ทำเกษตรอุตสาหกรรม เชื่อมโยงตั้งแต่การผลิตแปรรูป จนถึงการตลาดครบวงจร
- การจัดให้มีมาตรการประกันความเสี่ยงในการผลิต และราคาผลผลิต เช่น การประกันภัยพืชผลเกษตร และกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
- การจัดให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและเครือข่ายเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ
- การจัดให้มีบริษัทจัดการส่งออกสินค้าเกษตรรายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์เกษตร และศูนย์กระจายสินค้าเกษตรในตลาดประเทศเป้าหมาย
- การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และส่งเสริมเกษตรกรและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำระดับท้องถิ่น
- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกรรายสินค้า บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเชื่อมโยงเครือข่าย และการยกระดับด้านความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม
- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่

ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ด้านการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- การจัดให้มีกฎหมาย คຸ້ມครองสิทธิเกษตรกร พื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ปัญหาที่ดิน และที่ดิน อาทิ พรบ.ว่าด้วยสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร พรบ.ธนาคารที่ดิน พรบ.ภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พรบ.กองทุนยุติธรรม พรบ.สถาบันพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พรบ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร พรบ.การส่งเสริมคຸ້ມครองระบบเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม
- การแก้ไขปัญหาการไร้ที่ทำกินของเกษตรกรและการรุกรานเขตป่า โดยกระจายสิทธิถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ไม่ได้รุกราน
- การปรับปรุงการบริหารกองทุนที่มีอยู่เดิมให้เกษตรกรเข้าถึงกองทุนได้มากขึ้น เช่น การใช้แผนธุรกิจ หรือเครื่องจักรกลที่ก่อสร้างเป็นหลักประกันแทนอสังหาริมทรัพย์
- การพัฒนาแหล่งเงินทุนที่มีอยู่ในชุมชนยกระดับเป็น กองทุนพัฒนาเกษตรกร/เกษตรกรรม ในระดับชุมชน
- ยกระดับรายได้ของเกษตรกรยากจนให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม แผนงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

- พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลให้เป็นแหล่งบริการข้อมูลการเกษตรที่ครบถ้วนทันสมัย
- การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญาพันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อมุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม และถ่ายทอดสู่เกษตรกร
- การจัดให้มีการศึกษาอบรม วิจัย และพัฒนา โดยท้องถิ่นมีส่วนร่วม และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมการเกษตรสู่เกษตรกร

แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม สอดคล้องนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นโยบาย

ข้อ 3. ลดความเหลื่อมล้ำ
ของสังคม และสร้างโอกาส
เข้าถึงบริการของรัฐ

ข้อ 6. เพิ่มศักยภาพ
ทางเศรษฐกิจของ
ประเทศ

ข้อ 8 พัฒนาและส่งเสริมการ
ใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี การวิจัย พัฒนา
และนวัตกรรม

ข้อ 9 การรักษาความมั่นคงของ
ฐานทรัพยากรและสร้างสมดุล
ระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้
ประโยชน์อย่างยั่งยืน

สาระสำคัญแผนแม่บท

1. มุ่งแก้ไขปัญหาไร้ที่ดินของเกษตรกร
และการรุกป่าเขตป่าสงวน โดยการ
กระจายสิทธิ์การถือครองให้แก่ผู้ที่ไม่ได้อยู่
ในพื้นที่รุกป่า

- ออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไป
อยู่ในครอบครองของผู้ไม่ใช่เกษตรกร

2. ให้มีการพัฒนาระบบเกษตรพันธะ
สัญญาที่เป็นธรรม

3. เพิ่มโอกาสเกษตรกรเข้าถึงแหล่ง
เงินทุน ผ่อนปรนหลักประกัน เช่น ใช้แผน
ธุรกิจหรือเครื่องจักรที่ลงทุนเป็น
หลักประกันได้

4. ยกระดับรายได้ของเกษตรกรยากจน
ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

1. พัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม
สนับสนุนให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ
โดยพัฒนาการผลิตครบวงจรเพื่อเพิ่ม
ปริมาณผลผลิต พัฒนาคุณภาพ ลด
ต้นทุน

2. ให้มีการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า
เกษตรจากตลาดกลางชุมชนระดับ
หมู่บ้าน/ตำบล/จังหวัด/ภาคและบริษัท
ส่งออกสินค้าเกษตร

3. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กร
เกษตรกรรายสินค้า

4. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กร
เกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผน
พัฒนาพื้นที่

1. พัฒนาการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่ม
ยาแผนไทย และยาจากสมุนไพร
2. สนับสนุนให้เกิดการวิจัยเชิง
บูรณาการ เช่น แผนงานวิจัยเพื่อ
พัฒนาสินค้าเกษตรครบวงจร

3. สร้างระบบการเรียนรู้ให้แก่
เกษตรกร โดยให้หน่วยงานเจ้าของ
ผลงานวิจัยถ่ายทอดความรู้สู่
เกษตรกรโดยตรง หรือผ่านกลุ่ม/
องค์กร

4. ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้าน
เกษตรกรรมและการจัดการ
แก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

1. พัฒนาแหล่งน้ำและระบบ
ชลประทานจากปัจจุบันปีละ 29.78
ล้านไร่ เป็น 37.31 ล้านไร่หรือจาก
ร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 25

2. ให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วน
ร่วมบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ให้มีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมมุ่งให้
ผู้ก่อมลพิษ เป็นผู้รับภาระเสียภาษี

- สร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรที่ลด
การเผาตอซัง

- ส่งเสริมงานวิจัยแก้ไขปัญหาดิน
เปรี้ยว ดินเค็ม พื้นฟูคุณภาพน้ำ

ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายสินค้า
- การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่
- การจัดให้มีกฎหมาย คຸ້ມครองสิทธิเกษตรกร พื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ปัญหาที่ดิน และที่ดิน อาทิ พรบ.ว่าด้วยสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน และทรัพยากร พรบ.ธนาคารที่ดิน พรบ.ภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้าพรบ. กองทุนยุติธรรม พรบ.สถาบันพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน พรบ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร พรบ.การส่งเสริมคຸ້ມครองระบบเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม พ.ศ.....
- ปรับปรุงการบริหารกองทุนที่มีอยู่เดิม ให้เกษตรกรเข้าถึงกองทุนได้มากขึ้น
- การพัฒนาแหล่งเงินทุนที่มีอยู่ในชุมชนยกระดับเป็น กองทุนพัฒนาเกษตรกร/เกษตรกรรม ในระดับชุมชน
- การปลูกฝังให้เยาวชนรักและเชื่อมั่นในเกษตรกรรมและสนับสนุนให้เยาวชนเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมให้มากขึ้น
- ยกระดับรายได้ของเกษตรกรยากจนให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- การส่งเสริมเกษตรกรรวมกลุ่มรวมเป็นกลุ่ม/องค์กร ทำเกษตรอุตสาหกรรม เชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต แปรรูป จนถึงการตลาดครบวงจร
- การจัดให้มีมาตรการประกันความเสี่ยงในการผลิต และราคาผลผลิต เช่นการประกันภัยพืชผลเกษตร และกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร
- การจัดให้มีศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและเครือข่าย เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค จนถึงระดับประเทศ และตลาดในประเทศเป้าหมาย
- การจัดให้มีบริษัทจัดการส่งออกสินค้าเกษตรราย ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์เกษตรและศูนย์กระจายสินค้าเกษตรในประเทศเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืช และสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อมุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม และถ่ายทอดสู่เกษตรกร
- การจัดให้มีการศึกษาอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการเกษตร สู่เกษตรกร
- พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลให้เป็นแหล่งบริการข้อมูลการเกษตรที่ครบถ้วน ทันสมัย
- การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

- การผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- กำหนดให้มีการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม มุ่งให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระเสียภาษี
- สร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรที่ลดการเผาตอซัง
- ส่งเสริมการทำการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม ฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

สรุปสาระสำคัญกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

พ.ศ. 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ “องค์กรเกษตรกรเครือข่ายเข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานและการจัดการทั่วถึง เกษตรกรพึ่งตนเองได้”

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 1.1 การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1) สร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาตนเองของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.2) สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มยุวเกษตรกร โดยการสนับสนุนของภาคีภาคส่วนต่างๆในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 1.2 การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

1.2.1) ให้เกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร

1.2.2) การพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร

1.2.3) สนับสนุนเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้าสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

1.2.4) พัฒนาองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ในด้านการผลิตปัจจัยการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 2.1 การส่งเสริมพัฒนาคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน โดยส่งเสริม คุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตน

2.2.1) เสนอร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดิน 5 ฉบับ

2.2.2) เสนอพระราชบัญญัติพัฒนาสถาบันเกษตรกรรมยั่งยืน

2.2.3) เสนอยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

- 2.2.1) พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานเดิม และแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้เพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ
- 2.2.2) เพิ่มแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยเพิ่มแหล่งน้ำชลประทาน จาก 29 ล้านไร่ เป็น 37 ล้านไร่ หรือจาก 20% เป็น 25%
- 2.2.3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม
- 2.2.4) สนับสนุนชุดสระเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นา ขนาด 2,500 ลูกบาศก์เมตร
- 2.2.5) ส่งเสริมการจัดรูปที่ดินในเขตพื้นที่ชลประทาน
- 2.2.6) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นระบบอินทรีย์ และสนับสนุนเงินทุนช่วงระยะปรับเปลี่ยนการผลิต
- 2.2.7) การจัดทำทะเบียนเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายของรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 (ต่อ)

2.2.8) รัฐควรพิจารณาลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการพยากรณ์อากาศ

2.2.9) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ เพื่อลดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.10) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของแหล่งน้ำ

กลยุทธ์ที่ 2.3 การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร

2.3.1) ผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากร โดยให้ออกกฎหมายภาคประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม

2.3.2) พัฒนาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3) วางระบบคุ้มครองป้องกันผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 (ต่อ)

- 2.3.4) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ความรู้และปัจจัยการผลิตเพื่อทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2.3.5) ส่งเสริมการนำน้ำเสียที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร
- 2.3.6) ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ทำกินบนภูเขาทำเกษตรกรรมอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 2.3.7) ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2.3.8) ส่งเสริมการนำขยะและของเหลือใช้จากการเกษตรมาใช้ประโยชน์
- 2.3.9) สร้างความรู้ความเข้าใจให้ครอบคลุมความจำเป็นของความหลากหลายทางชีวภาพภาคเกษตร รวมถึงการอนุรักษ์ผู้ผสมเกสร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 2.4 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกิน และการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

2.4.1) เสนอร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.

2.4.2) ให้เกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ดิน

2.4.3) เสนอพระราชบัญญัติเกษตรพันธะสัญญาที่เป็นธรรม พ.ศ.

2.4.4) พัฒนาเกษตรกรยากจนตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ 3.1 การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต และการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

3.1.1) การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม เชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

3.1.2) การประกันความเสี่ยงในการผลิตและราคาผลผลิต

3.1.3) การจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าและเครือข่าย

3.1.4) จัดตั้งบริษัทจัดการส่งออกสินค้าเกษตรรายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์และศูนย์กระจายสินค้าเกษตรใน

ประเทศเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 (ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 3.2 การค้นคว้า วิจัยและพัฒนาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม

3.2.1) ปกป้องคุ้มครอง และรักษาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น

3.2.2) พัฒนาการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

3.2.3) ส่งเสริมการวิจัยด้านการเกษตร

3.2.4) ระบบการศึกษาและเรียนรู้สำหรับเกษตรกร

3.2.5) เชื่อมโยงกับสถาบันวิจัยในหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาและเอกชน

3.2.6) ภาครัฐควรลงทุนในระบบบริหารจัดการเชื้อพันธุกรรมพืชและสัตว์ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3.3 การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรเชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร กับภาครัฐและเอกชน

3.3.1) การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า

3.3.2) การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่

3.3.3) การสร้างความเป็นเอกภาพของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตร และการสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการด้านกองทุนการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 4.1 การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

4.1.1) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2) เพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งทุน แก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ

4.1.3) สร้างโอกาสไม่กลับไปมีภาระหนี้สิน โดยภาครัฐสร้างตัวอย่างความหลากหลายทางเลือกกิจกรรมเกษตร

4.1.4) การวิจัยเชิงสังคมโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ที่ 4.2 การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจร และลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

4.2.1) ปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่มีอยู่เดิม

4.2.2) พัฒนาแหล่งทุนขนาดย่อมต่างๆ ในชุมชน ยกกระดับเป็น “กองทุนพัฒนาเกษตรกร/ เกษตรกรรม”

การแปลงแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ปี 2560 - 2564 ไปสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 -2564

แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่.....

ยุทธศาสตร์ที่.....

กลยุทธ์ที่.....

กลยุทธ์ที่.....

โครงการ.....

โครงการ.....

โครงการ.....

-แนวทางที่.....

-แนวทางที่.....

กระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

ระดับ
นโยบาย

นายกรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2560

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560

ระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงเกษตรฯ เป็นเจ้าภาพหลักรับแผนแม่บทไปบูรณาการกับแผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ และแผนของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระดับการปฏิบัติในพื้นที่

ผลักดันยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แนวทางของแผนแม่บทฯ บรรลุในยุทธศาสตร์ภาค/ยุทธศาสตร์จังหวัด

จัดประชุมสัมมนาวิธีนำแนวทางตามแผนแม่บทมาจัดทำโครงการ เสนอขอสนับสนุนจากหน่วยงาน/แหล่งทุนในพื้นที่

จากยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/และแนวทาง ไปสู่โครงการปฏิบัติในพื้นที่ ตามแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ที่.....

กลยุทธ์ที่.....

แนวทางพัฒนาแก้ไข /ปัญหา	สาระสำคัญของโครงการ					
	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	→	→	→	→	→	→

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๑. มุ่งพัฒนากลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพและความพร้อมเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสมาชิก ทำเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๑.๑</p>	<p>๑. โครงการสร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาตนเองของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงเครือข่าย</p>	→		→		→	
<p>๒. เชื่อมโยงกับสถาบันวิจัยในหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และเอกชน โดยองค์กรเกษตรกรเป็นผู้เสนอโจทย์วิจัย ร่วมวิจัย ทดสอบและนำผลงานการวิจัยไปใช้ประโยชน์</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๓.๒</p>	<p>๒. โครงการศึกษาวิจัยตามความต้องการของเกษตรกรและถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมสู่เกษตรกร</p>	→		→		→	

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ (ต่อ)

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๓. พัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร โดยสร้างองค์ความรู้ให้เกษตรกรคิดเป็นระบบด้านการจัดการฟาร์ม การดำเนินธุรกิจ รุปกลุ่ม การเพิ่มมูลค่า</p> <p>-สนับสนุนเยาวชนคนรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น โดยให้มีสถานศึกษาปรับแผนการสอน มุ่งให้เยาวชนเป็นเจ้าของฟาร์ม</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๑.๒</p>	<p>๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบด้านการจัดการฟาร์ม</p>		→	→	→		

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ (ต่อ)

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๔. การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิตสินค้า โดย มุ่งให้เกษตรกรผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน รวมกลุ่มระดมความเห็นพัฒนาแก้ไขปัญหตามลักษณะแต่ละชนิดสินค้าซึ่งแตกต่างกัน</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๓.๓</p>	<p>๔. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า</p>	→	→	→		→	
<p>๕. การพัฒนาเกษตรกรยากจนตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๒.๔</p>	<p>๕. โครงการพัฒนาอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนแก่เกษตรกรยากจน</p>	→		→		→	

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ (ต่อ)

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๖. การพัฒนาเกษตร อุตสาหกรรมเชื่อมโยงเครือข่าย ตั้งแต่การผลิต การแปรรูปจนถึง การตลาด โดยจัดทำโครงการ นำร่องพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม สำหรับพืชเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ เช่น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มมูลค่า ยกระดับรายได้เกษตรกรให้เป็น “ผู้ประกอบการเกษตร อุตสาหกรรม” -ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๓.๑</p>	<p>๖. โครงการจัดทำ แผนพัฒนาเกษตรกรรม ตำบลเชื่อมโยงสู่เกษตร อุตสาหกรรม</p>						

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ (ต่อ)

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๗. แก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ โดยประชาสัมพันธ์กับหมู่บ้าน ชุมชน ให้เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นหนี้ นอกระบบทราบหลักเกณฑ์การ ช่วยเหลือ และช่องทางการยื่นเรื่อง เสนอหน่วยงานแก้ไข รวมทั้งสร้าง โอกาสไม่กลับไปมีภาระหนี้สิน โดย ภาครัฐจะสร้างความหลากหลาย ทางเลือกตัวอย่างเกษตรกรที่ ประสบผลสำเร็จ ให้เกษตรกร ตัดสินใจ</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๔ กลยุทธ์ที่ ๔.๑</p>	<p>๗. โครงการแก้ไขปัญหา หนี้สินเกษตรกร</p>						

ตัวอย่างการนำแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหามาจากแผนแม่บทไปจัดทำโครงการ (ต่อ)

แนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงาน	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
<p>๘. สนับสนุนให้มีการก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กในหมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>-ให้ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและสร้างความสมดุลระหว่างการใช้น้ำเพื่อการเกษตร อุปโภคบริโภคและเพื่ออุตสาหกรรม</p> <p>-ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๒.๒</p>	<p>๘. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรโดยชุมชนมีส่วนร่วม</p>						